

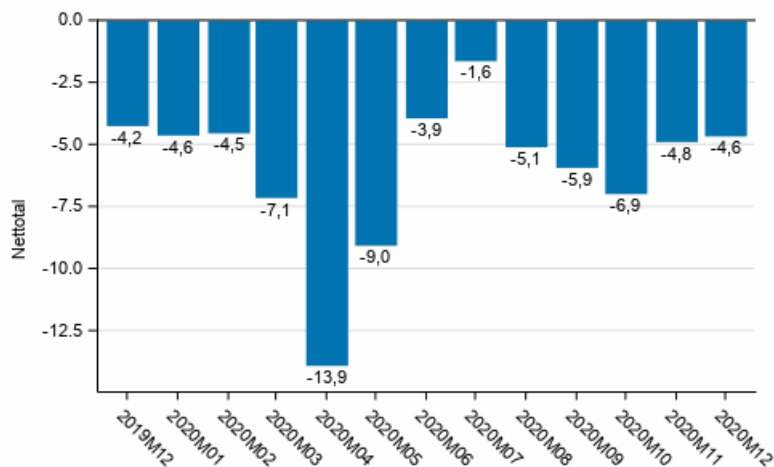
Konsumenternas förtroende

2020, december

Konsumenternas förtroende i stort sett oförändrat i december

Konsumenternas förtroendeindikator var i december -4,6, medan den i november var -4,8 och i oktober -6,9. I december i fjol fick förtroendeindikatorn värdet -4,2. Indikatorns långtidsmedelvärde är -1,8. Uppgifterna framgår av Statistikcentralens undersökning om konsumenternas förtroende som besvarades den 1–16 december av 1 133 personer bosatta i Finland.

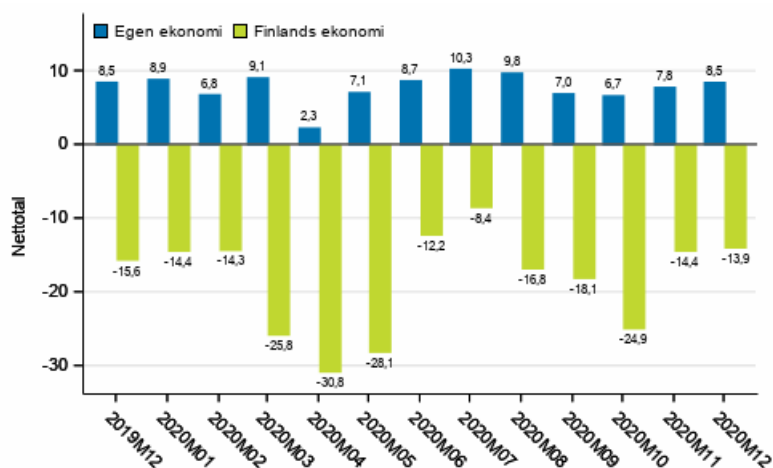
Konsumenternas förtroendeindikator

I december skedde bara en liten förändring i delfaktorerna i konsumenternas förtroendeindikator jämfört med november. Konsumenternas planer på att använda pengar för anskaffning av kapitalvaror minskade en aning på en månad. De övriga tre delfaktorerna förbättrades något. Jämfört med motsvarande period året innan försvagades däremot synen på den egna ekonomin i nuläget klart medan förväntningarna på Finlands ekonomi förbättrades något i december. De övriga två delfaktorerna, dvs. förväntningarna på den egna ekonomin och planerna på att använda pengar på kapitalvaror var däremot oförändrade på årsnivå.

I december var konsumenternas bild av den ekonomiska utvecklingen i Finland fortfarande dystert. De övriga tre delfaktorerna låg på samma nivå som långtidsmedelvärdet.

Konsumenternas förväntningar på den egna ekonomin och Finlands ekonomi om ett år

Konsumenternas förväntningar på utvecklingen av den allmänna arbetslöshetssituationen i Finland var oförändrade och på en dyster nivå i december. Synen på att själv bli arbetslös eller permitterad vid tidpunkten för enkäten blev något dystrare bland de sysselsatta, dvs. löntagare och företagare. Konsumenternas uppskattning av tillväxttakten för konsumentpriserna under de kommande månaderna var i december i stort sett oförändrad och klart under sitt medeltal.

I december uppskattade konsumenterna att den egna penningsituationen fortsättningsvis är utmärkt. Konsumenterna ansåg att tidpunkten var relativt bra för att spara och dålig för att köpa kapitalvaror och särskilt för att ta lån. I december hade dock fortfarande väldigt många planer på att ta lån. Konsumenterna hade fortfarande också gott om planer på att köpa bostad. Dessutom funderade många på att renovera hemmet.

Konsumenternas förtroende efter storområde och befolkningsgrupp

I december var konsumenternas förtroende för ekonomin starkast i huvudstadsregionen (förtroendeindikatorn -0,6) och svagast i övriga delar av Södra Finland (-7,7). Av befolkningsgrupperna var högre tjänstemän de mest optimistiska (2,5). Mest pessimistiska när det gäller den ekonomiska utvecklingen var pensionärer (-11,0) och arbetslösa (-8,4). Bland företagare fick förtroendeindikatorn i december värdet -3,5.

Förtroendet för ekonomin minskar vanligen med personens ålder, och på motsvarande sätt ökar förtroendet vanligen i takt med inkomsterna. Män tenderar att ha större förtroende för ekonomin än kvinnor. Närmare information finns i [databastablerna](#).

EU-resultat

Alla EU-länders (säsongrensade) forskningsresultat om ekonomiska förväntningar publiceras varje månad på Europeiska kommissionens webbplats: [Pressmeddelanden](#).

Begrepp

Nettotalet erhålls genom att vikta svarsalternativen och subtrahera den procentuella andelen nekande svar från den procentuella andelen jakande svar på en fråga. **Konsumenternas förtroendeindikator (A1)** beräknas som ett genomsnitt av delfaktorernas netttotal. Förtroendeindikatorns fyra delfaktorer är: konsumentens egen ekonomi nu (B1), konsumentens egen ekonomi om 12 månader (B2), Finlands ekonomi om 12 månader (B4) och konsumentens användning av pengar på kapitalvaror under de följande 12

månaderna jämfört med föregående 12 månader (E1). Nettotalen och förtroendeindikatorn kan variera mellan -100 och +100, ju högre (positiv) siffra desto mer optimistisk är synen på ekonomin.

Innehåll

1. Granskning av svarsfördelningar.....	5
2. Metoden för undersökningen om konsumenternas förtroende.....	6

Tabeller

Tabellbilagor

Tabellbilaga 1. Konsumenternas uppfattningar och avsikter.....	7
--	---

Figurer

Figurbilagor

Figurbilaga 1. Konsumenternas förtroendeindikator	9
Figurbilaga 2. Egen ekonomi.....	9
Figurbilaga 3. Finlands ekonomi.....	9
Figurbilaga 4. Inflation	10
Figurbilaga 5. Arbetslöshet.....	10
Figurbilaga 6. Tidpunktens fördelaktighet för att.....	10
Figurbilaga 7. Egen penningssituation och möjligheter att spara.....	11
Figurbilaga 8. Avsikt att ta lån inom 12 månader.....	11
Figurbilaga 9. Köp av kapitalvaror 12 månader framåt jämfört med 12 månader bakåt.....	11
Figurbilaga 10. Avsikter att köpa inom 12 månader.....	12

1. Granskning av svarsfördelningar

Egen och Finlands ekonomi

I december ansåg 84 procent av konsumenterna att Finlands ekonomi för närvarande är sämre än för ett år sedan och bara 2 procent ansåg att den är bättre. Av konsumenterna uppskattade 20 procent i december att den egna ekonomin för närvarande är sämre än för ett år sedan. Något fler, dvs. 24 procent, ansåg att den egna ekonomin var starkare än året innan. Motsvarande andelar var i november 19 och 22 procent och för ett år sedan 17 och 27 procent.

I december antog 28 procent av konsumenterna att den ekonomiska situationen i Finland blir bättre under det följande året. Av konsumenterna bedömde 43 procent för sin del att landets ekonomi försämras. Motsvarande andelar var månaden innan 25 och 43 procent och för ett år sedan i december 12 och 38 procent.

I december litade 27 procent av konsumenterna på att den egna ekonomin förbättras och 13 procent befarade att den blir sämre inom ett år. I november var motsvarande andelar 25 och 13 procent och för ett år sedan 28 och 14 procent.

Arbetslöshet och inflation

I december litade 19 procent av konsumenterna på att den allmänna arbetslösheten i Finland minskar under det följande året och 64 procent uppskattade att arbetslösheten ökar. Motsvarande andelar var i november 18 och 65 procent och för ett år sedan 19 och 37 procent.

Av de sysselsatta antog 5 procent i december att risken för arbetslöshet eller permittering minskat för deras egen del under de senaste månaderna, medan 33 procent bedömde att risken ökat. Å andra sidan upplevde 36 procent av de sysselsatta att de inte alls är i farozonen att bli arbetslösa eller permitterade. Motsvarande andelar var i november 6, 32 och 36 procent och i december i föl 8, 18 och 46 procent.

I december bedömde konsumenterna att konsumentpriserna stiger med 2,3 procent under de följande 12 månaderna. Inflationförväntningarna var för ett år sedan 2,7 procent. Långtidsmedelvärdet för inflationförväntningarna är 2,9 procent.

Sparande och låntagning

Av konsumenterna bedömde 55 procent i december att det är fördelaktigt att spara. För ett år sedan var andelen 63 procent. Sextiotre procent av konsumenterna hade sparat i december och 76 procent antog att de kan spara under det följande året.

I december ansåg 45 procent av konsumenterna att tidpunkten att ta lån var gynnsam. Året innan var andelen 64 procent. I december planerade fortfarande klart fler än vanligt, dvs. 19 procent av konsumenterna, att ta lån inom ett år. Den genomsnittliga andelen på lång sikt är 15 procent.

Penninganvändning

I december ansåg 30 procent av konsumenterna att tidpunkten var gynnsam för att köpa kapitalvaror. Av konsumenterna avsåg 13 procent att öka och 34 procent att minska användningen av pengar på kapitalvaror under det följande året.

I december planerade 14 procent av konsumenterna att säkert eller eventuellt köpa bil under de följande 12 månaderna. I december funderade fortfarande relativt många på att köpa bostad inom ett år: 15 procent av konsumenterna. Långtidsmedelvärdet är 13 procent. I december planerade dessutom fler än vanligt, dvs. 19 procent av konsumenterna, att inom ett år spendera pengar på renovering av bostaden.

2. Metoden för undersökningen om konsumenternas förtroende

Med hjälp av undersökningen om konsumenternas förtroende mäter man de finländska konsumenternas förtroende för ekonomin, dvs. föreställningar om och förväntningar på den egna ekonomiska utvecklingen och den allmänna ekonomiska utvecklingen i Finland. Man utreder också konsumenternas planer på att göra stora anskaffningar, spara och ta lån. Undersökningen genomförs med en s.k. mixed-mode-datainsamling, dvs. med webblankett och genom telefonintervjuer (CATI). I undersökningen finns färdiga svarsalternativ (en kvalitativ undersökning).

Undersökningens tidigare namn var konsumentbarometern. Konsumentbarometern genomfördes med enbart telefonintervjuer. Den första barometerundersökningen gjordes i november 1987. Ända till 1991 gjordes undersökningen två gånger om året, i maj och november. År 1992 ökade man antalet undersökningsomgångar till fyra: undersökningsmånaderna var februari, maj, augusti och november. Fr.o.m. oktober 1995 har man samlat in uppgifter om konsumenternas uppfattningar varje månad på uppdrag av och med delfinansiering från [Europeiska kommissionen](#).

Urval och datainsamling

Till populationen i undersökningen om konsumenternas förtroende hör 3,9 miljoner personer i åldern 18–74 år i Finland. I undersökningen används roterande paneldesign: alla medverkar två gånger inom ett halvt år. Det slumpmässiga urvalet utgörs varje månad av cirka 2 200 personer av vilka hälften är med första gången och hälften andra gången. Undersökningsområdet omfattar hela landet, och deltagarna representerar landets befolkning ifråga om ålder, kön, bostadsområde och modersmål. Undersökningens datainsamlingsperiod är de två eller tre första veckorna i månaden.

I december 2020 erhöles svar från 1 133 personer. Av svaren 79 procent kom från webblanketten. Bortfallet av svar var 48,0 procent. Bortfallet omfattar förutom dem som vägrade eller annars var förhindrade att delta i undersökningen också dem man inte kunde nå. Eventuell övertäckning (personer som dött, som bor i anstalt eller som flyttat utomlands o.dyl.) ingår här också i bortfallet.

Viktning

Alla svarsuppgifter för undersökningen om konsumenternas förtroende upphöjs till populationsnivå med hjälp av viktkoefficienter. Viktningen korrigerar effekterna av bortfallet av svar och förbättrar uppgifternas statistiska exakthet. Viktkoefficienterna bildas med en kalibreringsmetod (Calmar) genom att utnyttja sannolikheten för resp. observation att ingå i urvalet. Siffrorna och serierna som publiceras har inte säsongrensats.

Tabellbilagor

Tabellbilaga 1. Konsumenternas uppfattningar och avsikter¹⁾

	Medeltal 10/1995-	Maxvärde 10/1995-	Minvärde 10/1995-	12/2019	11/2020	12/2020	Utsikter ²⁾
A1 Konsumenternas förtroendeindikator = (B1+B2+B4+E1)/4	-1,8	6,8	-13,9	-4,2	-4,8	-4,6	-
B1 Egen ekonomi nu (nettotal)	3,1	8,6	-5,3	6,2	1,6	2,8	=
- Bättre (%)	.	.	.	27,1	22,2	24,0	
- Sämre (%)	.	.	.	17,1	19,3	19,5	
B2 Egen ekonomi om 12 månader (nettotal)	8,0	13,5	1,2	8,5	7,8	8,5	=
- Bättre (%)	.	.	.	28,2	25,5	27,2	
- Sämre (%)	.	.	.	13,6	13,1	13,0	
B3 Finlands ekonomi nu (nettotal)	-7,1	25,9	-66,5	-14,7	-54,9	-55,5	--
- Bättre (%)	.	.	.	11,4	3,1	2,2	
- Sämre (%)	.	.	.	36,9	83,5	83,9	
B4 Finlands ekonomi om 12 månader (nettotal)	-2,1	20,3	-32,8	-15,6	-14,4	-13,9	--
- Bättre (%)	.	.	.	12,5	25,5	28,1	
- Sämre (%)	.	.	.	38,0	42,6	43,5	
B5 Inflationen nu (procent)	3,1	6,9	-2,7	2,8	2,1	2,1	
B6 Inflationen om 12 månader (procent)	2,9	5,3	1,7	2,7	2,2	2,3	
B7 Arbetslösheten i Finland om 12 månader (nettotal)	-10,8	20,3	-59,5	-10,2	-31,8	-32,5	--
- Mindre (%)	.	.	.	19,1	17,6	18,7	
- Mera (%)	.	.	.	37,0	65,3	64,2	
B8 Egen arbetslöshetsrisk nu (nettotal)	-6,4	4,7	-26,6	-6,3	-16,6	-18,2	--
- Minskat (%)	.	.	.	8,2	6,5	5,1	
- Ökat (%)	.	.	.	17,8	32,0	32,6	
C1 Tidpunktens fördelaktighet för att köpa kapitalvaror (nettotal)	19,5	43,5	-14,3	16,5	11,4	12,3	-
- Bra tid (%)	.	.	.	29,4	27,7	29,9	
- Dålig tid (%)	.	.	.	12,9	16,3	17,6	
C2 Tidpunktens fördelaktighet för att spara (nettotal)	4,3	29,4	-28,5	15,3	3,5	7,2	=
- Bra tid (%)	.	.	.	62,6	50,7	54,5	
- Dålig tid (%)	.	.	.	35,9	48,2	43,8	
C3 Tidpunktens fördelaktighet för att ta lån (nettotal)	7,4	31,7	-60,4	18,0	-2,6	-4,3	-
- Bra tid (%)	.	.	.	63,9	47,4	45,4	
- Dålig tid (%)	.	.	.	34,0	50,0	52,0	
D1 Egen penningssituation nu (nettotal)	21,7	31,0	6,4	28,8	29,7	29,7	++
- Sparar (%)	.	.	.	61,5	62,6	62,9	
- Använder besparingar eller skuldsätter sig (%)	.	.	.	10,7	10,3	9,5	
D2 Egna möjligheter att spara 12 månader framåt (nettotal)	39,9	53,6	9,8	47,3	47,2	45,7	+
- Kan spara (%)	.	.	.	77,0	76,2	75,7	
- Kan inte spara (%)	.	.	.	22,8	23,6	24,0	
D5 Avsikt att ta lån inom 12 månader (% av konsumenterna)	15,5	22,1	10,5	17,4	17,8	19,5	++
- Ja, säkert (%)	.	.	.	4,7	5,2	5,1	

	Medeltal 10/1995-	Maxvärde 10/1995-	Minvärde 10/1995-	12/2019	11/2020	12/2020	Utsikter ²⁾
- Eventuellt (%)	.	.	.	12,7	12,6	14,4	
E1 Köp av kapitalvaror 12 mån. framåt jämfört med 12 mån. bakåt (nettotal)	-16,3	-9,7	-26,7	-15,9	-14,4	-15,8	=
- Mera (%)	.	.	.	14,0	12,9	13,4	
- Mindre (%)	.	.	.	35,5	31,2	33,7	
E2 Avsikt att köpa en bil (% av konsumenterna)	14,3	19,2	10,1	14,5	14,8	13,8	-
- Mycket sannolikt (%)	.	.	.	5,8	4,7	4,0	
- Ganska sannolikt (%)	.	.	.	8,7	10,1	9,8	
E4 Avsikt att köpa en bostad (% av konsumenterna)	12,6	17,9	9,1	16,4	16,4	15,0	++
- Ja, säkert (%)	.	.	.	5,1	5,3	3,9	
- Eventuellt (%)	.	.	.	11,4	11,1	11,1	
E5 Avsikt att använda pengar för bostadsombyggnad (% av konsumenterna)	17,4	26,0	8,1	19,5	20,6	19,4	+
- Mycket sannolikt (%)	.	.	.	7,0	6,9	6,8	
- Ganska sannolikt (%)	.	.	.	12,4	13,7	12,7	

1) Långtidsmedelvärdet, maximi- och minimivärdet kan inte presenteras för svarsfördelningarna.

2) Utsikter: ++ mycket goda, + goda, = neutrala, - dåliga, -- mycket dåliga; nettotalets avvikelse från medeltalet har jämförts med standardavvikelsen.

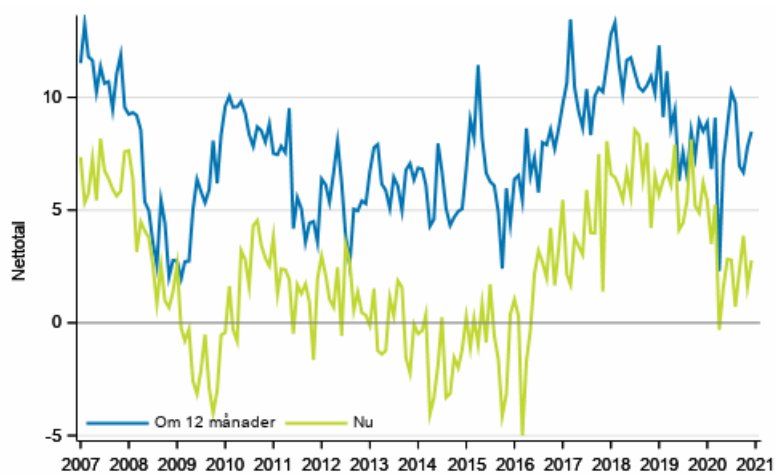
Figurbilagor

Figurbilaga 1. Konsumenternas förtroendeindikator

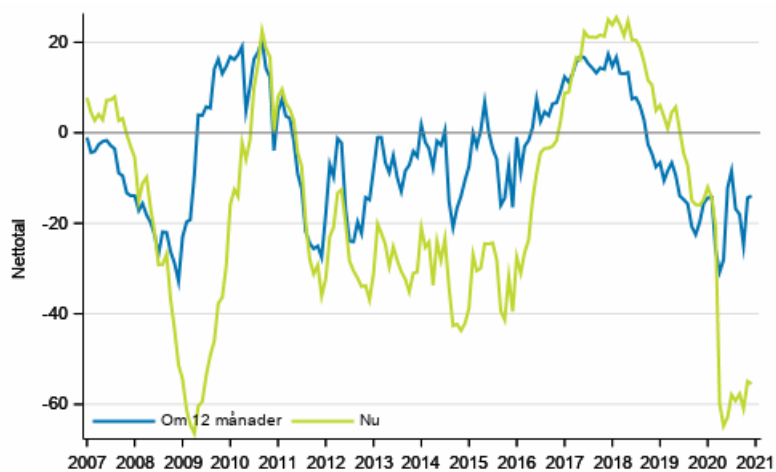

1) medeltal 10/1995 - 12/2020

Figurbilaga 2. Egen ekonomi

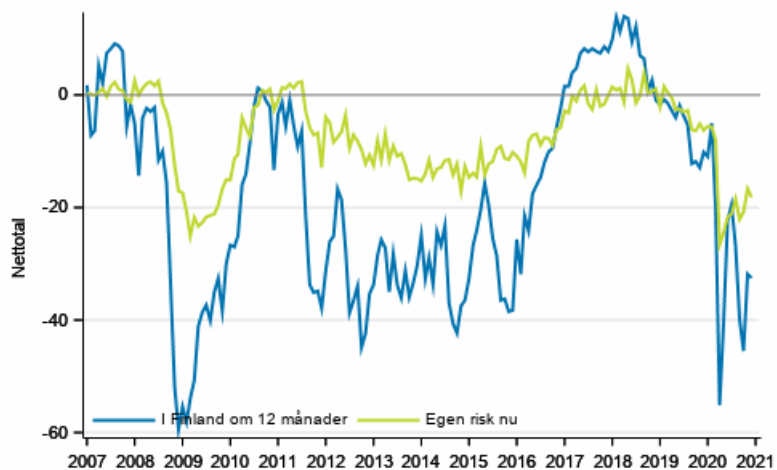
Figurbilaga 3. Finlands ekonomi

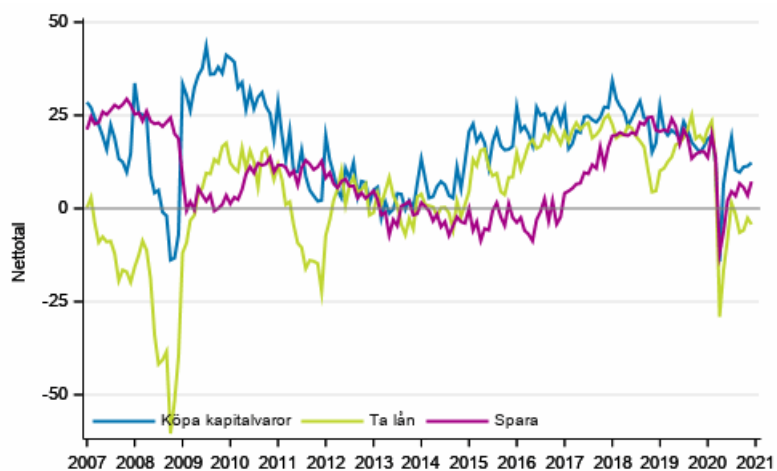
Figurbilaga 4. Inflation

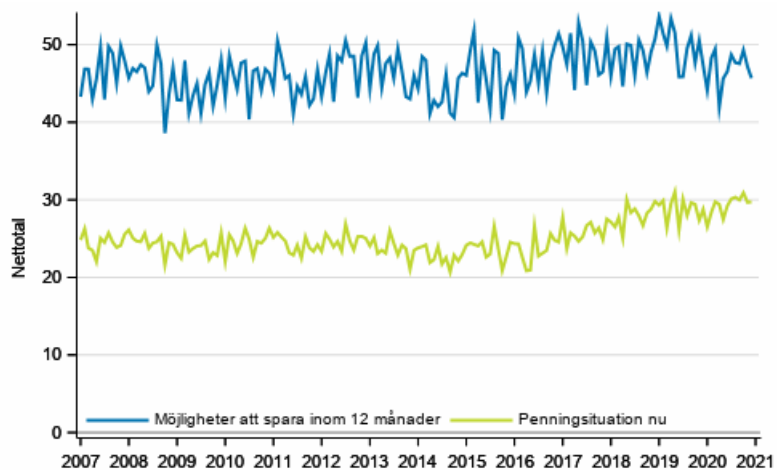
Figurbilaga 5. Arbetslöshet

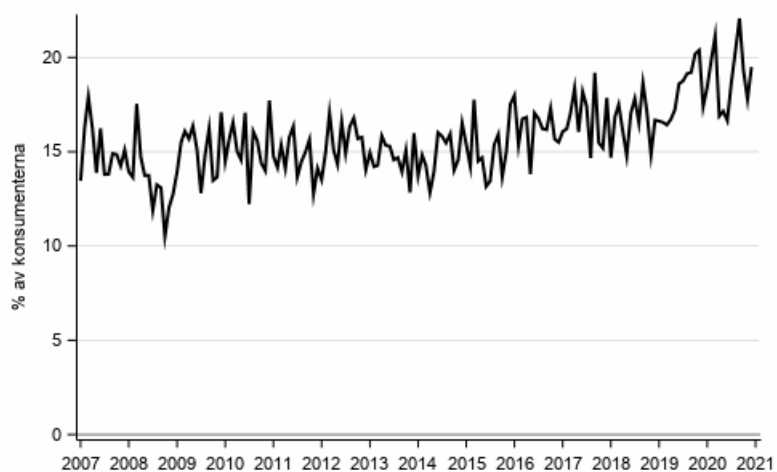
Figurbilaga 6. Tidpunktens fördelaktighet för att

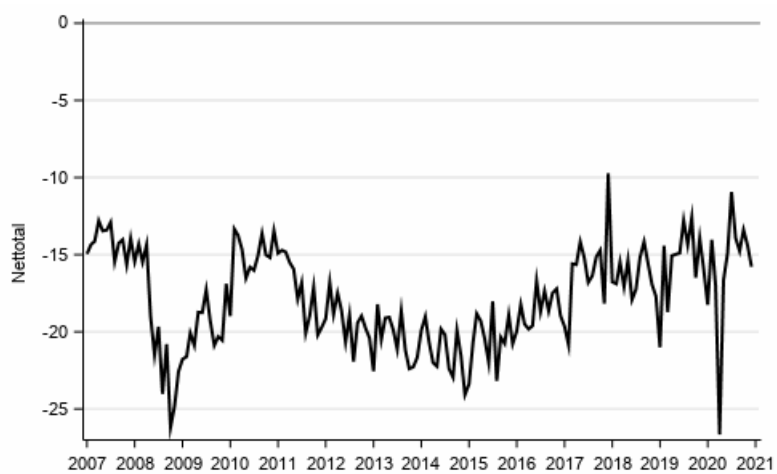
Figurbilaga 7. Egen penningssituation och möjligheter att spara

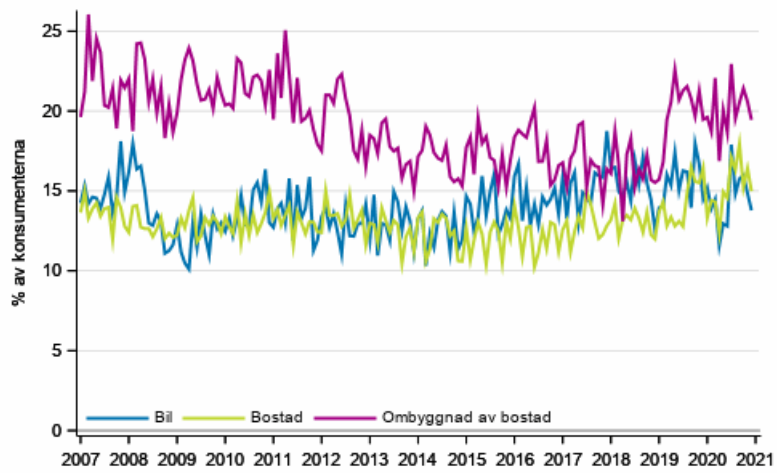
Figurbilaga 8. Avsikt att ta lån inom 12 månader

Figurbilaga 9. Köp av kapitalvaror 12 månader framåt jämfört med 12 månader bakåt

Figurbilaga 10. Avsikter att köpa inom 12 månader

Förfrågningar

Pertti Kangassalo 029 551 3598
Ansvarig avdelningschef:
Hannele Orjala

konsumenternas.fortroende@stat.fi
www.stat.fi

Källa: Konsumenternas förtroende 2020, december. Statistikcentralen